

Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinliklerine Katılım Nedenleri ve Değerlendirme Biçimleri

The Reasons Students at Akdeniz University Participate in Leisure Activities and the Ways They Spend Their Time

Araştırma Makalesi

Tennur YERLİSU LAPA, Faik ARDAHAN

Akdeniz Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; Akdeniz Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini, rekreatif etkinliklere katılma katılmama nedenleri ve cinsiyetin bu nedenler üzerine etkisini tespit etmeye yöneliktir. Araştırmanın evreni; Akdeniz Üniversitesi merkez yerleşkede öğrenim gören 25.355 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem tabakalı örneklem yöntemi ile seçilmiş, örneklem grubunu; 695 erkek ($\bar{X}_{yas} = 20.61 \pm 1.89$) ve 443 kadın ($\bar{X}_{yas} = 20.56 \pm 1.92$) toplam 1138 ($\bar{X}_{yas} = 20.59 \pm 1.9$) katılımcı oluşturmaktadır. Araştırma durum tespitine yönelik olup; verilerin değerlendirilmesinde, frekans (f), yüzde (%), ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (SS) gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmış, cinsiyete göre iki ortalama arasındaki farkı tespit etmek amacıyla Mann-Whitney U testi ve ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Pearson Chi-Square testleri uygulanmıştır. Sonuç olarak; Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarını daha çok yerleşke dışında geçirdikleri, yerleşke içinde ise genelde pasif katılımın söz konusu olduğu; ağırlıklı olarak yeme, içme, alışveriş

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine how the students studying in Akdeniz University spend their leisure time and the reasons for attending and not attending recreational activities and the effect of gender on these reasons. The sample was selected by stratified sampling and consists of a total of 1138 participants of $\bar{X}_{age} = 20.59 \pm 1.9$ (695 men $\bar{X}_{age} = 20.61 \pm 1.89$ and 443 women $\bar{X}_{age} = 20.56 \pm 1.92$) from the 25.355 students on the central campus. The study was descriptive and descriptive statistics were used for the analysis of the data. For the identification of the relationships between gender and attendance / nonattendance to leisure time activities, Pearson Chi-Square test and for the identification of the differences according to the gender, Mann-Whitney U test were used. As a result, it was found out that the students of Akdeniz University spend their leisure time out of campus and mainly as passive participants in activities like eating, drinking, shopping in shopping streets and department canteens on campus, women usually spend their leisure time

riş gibi ihtiyaçların karşılandığı çarşı ve bölüm kantinleri gibi mekânlarda, kadınların erkeklere göre daha çok bölüm kantinlerinde erkeklerin ise kadınlara göre daha çok açık-kapalı spor alanlarında vakit geçirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler serbest zamanlarında daha çok pasif katılım gerektiren müzik dinlemek, sinema ve tiyatro gibi sosyal aktivitelerde bulunmak, kitap okumak gibi etkinlikleri tercih etmektedirler. Aktif ve pasif katılımın söz konusu olduğu tüm etkinliklere katılım gerekçeleri olarak; eğlenmek, arkadaşlarıyla birlikte olmak ve rahatlamak gibi nedenler ilk sırada yer almasına karşın, sağlıklı olmak ve egzersiz yapmak gibi nedenler en son sırada yer almaktadır. Etkinliklere katılmama nedenleri kadınlarda; ders yoğunluğu, etkinlik gün ve saatlerin uymaması, etkinlik saatlerinin dersleriyle çakışması, erkeklerde; etkinliklerin ilgi çekici olmaması, maddi yetersizlikler ve arkadaş çevresinin ilgisizliğidir.

Anahtar Kelimeler

Serbest zaman, Katılım, Üniversite öğrencisi

Key Words

Leisure time, Participation, University students.

GİRİŞ

Modern toplumlarda insanlar, iş streslerinden uzaklaşmak için dinlenmenin yanında, serbest zamanda yapılan iş dışındaki faaliyetlere ve tatminlere de ihtiyaç duyarlar. Serbest zaman; bireyin hayatını idame ettirebilmek için yapmak zorunda olduğu işlerinden geriye kalan zaman dilimidir (Mull ve diğ., 1997). Bir başka tanımlamayla; serbest zaman; yaşamın pratik ihtiyaçlarını (çalışma saatleri, yeme ve uyuma gibi fizyolojik ihtiyaçlarını) yerine getirdikten sonra arta kalan zaman dilimleridir (Torkilson, 2005). Bu zaman dilimini değerlendirmek için bireylerin özgür iradeleriyle seçtikleri ve belirli kurallara bağlı olmadan katıldıkları etkinliklere serbest zaman etkinlikleri (Ragheb ve Tate, 1993) veya rekreatif etkinlikler denir.

Rekreasyon İngilizce, yaratmak, oluşturmak anlamına gelen "create" fiilinin önüne; yeniden, tekrar anlamına gelen "re" ön ekinin gelmesiyle oluşan, "rekreasyon" (recreation), çalışma ve diğer etmenler tarafından yıpranan, yorulan bireylerin yeniden canlanmaları anlamına gelmektedir (Axelsen, 2009).

Rekreasyon etkinlikleri; fiziksel egzersiz, oyun (Doster ve diğ., 2006), sanat ve kültürel etkinlikler-

in department canteens more than men, and men usually spend their leisure time in open and closed sports fields more than women. Students prefer passive activities such as listening to music, reading books, joining social activities such as going to the theater and to the cinema. Among all active and passive participations, although such reasons for participation as having fun, spending time with friends and relaxing come first, wellness and physical exercises come last. The reasons for not joining activities are the burden of the courses taken, unsuitable activity days and times for women, the reasons for men are boring activities, lack of money and the disinterest of their friends.

le kişinin hem psikolojik ihtiyaçlarının tatmin edilmesinde hem kendilerini iyi hissetmelerini sağlamada, hem de sosyal davranışlarının gelişiminde katkı sağlıyorlar (Tinsley ve Eldredge, 1995).

Günümüzde serbest zamanı değerlendirme bir yaşam biçimi halini almıştır. Bu sebeple; serbest zaman faaliyetlerinin artması ve serbest zamanın değerlendirme yelpazesinin genişletilmesi için çeşitli program ve projelerin üretilmesi bir zorunluluk durumuna gelmiştir. Bu açıdan serbest zaman faaliyetleri kendi felsefesini oluşturmalı, psikolojik, sosyal ve fiziksel olarak sahip olduğu değerlere destek sağlamalıdır. Aktif veya pasif dahil olunan aktiviteler, bireylerin uğraş alanı içindeki yaşam biçimini etkileyen çabaları da kapsamalı, bireylerin toplumun içinde yer almalarına yardım etmeli ve birlikte yaşamı güzelleştirmelidir (Kelly, 1990).

Bu noktada belirtmek gerekir ki; üniversite öğrenimi dönemi, yıllar boyu devam edecek davranış biçimlerinin oluştuğu en önemli süreçtir. Rekreatif etkinliklere katılma; güçlü, karakterli, sağlam kişilikli bireylerin yetişmesine yardım edecek (Ağaoğlu ve Eker, 2006) ve bireylerin yaşamının birçok alanını (iş tatmini, yaşam tatmini, aile yaşamı-

nı vb.) olumlu etkileyecektir (Huang ve Carleton, 2003). Bu nedenlerle, serbest zaman kavramı ve rekreatif etkinlikler; öğrenciler için akademik eğitimin bir parçası olarak yer almalı ve kendi hayatlarında deneyimlemelidirler.

Kişilerin ilgi ve eğilimlerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapmak, cinsiyet, yaş, gelir, kalıtım, eğitim süreci gibi faktörleri rekreasyon programı yaparken göz önünde bulundurulmalıdır (Karaküçük, 1995). Bu faktörler, serbest zaman etkinliklerine katılımı etkileyen en önemli faktörlerdir. Özellikle cinsiyet faktörü serbest zaman etkinliklerine katılımı etkileyen ve belirleyen değişkenlerden biridir. Birçok bilimsel çalışmada elde edilen sonuçlar cinsiyetin etkisinin önemli olduğu ve bireylerin serbest zaman faaliyetlerini sınırlayan önemli bir unsur olduğu göstermektedir. Altergoot ve McCredy (1993), Moccia (2000), Demir ve Demir (2006) cinsiyetin serbest zaman faaliyetlerini tercih etmede önemli rol oynadığını söylemişlerdir.

Rekreasyonun öğretilbilir olması ve şiddetin engellenmesindeki rolü gençlerin gelecekteki alışkanlıklarının yönlendirilmesi açısından önem taşımaktadır (Alston, 2001). Bu konuda yapılan çalışmalarda, serbest zamanın pozitif kullanımının artmasının kendini gerçekleştiren ve ruhen sağlıklı gençlerin gelişmesine katkıda bulunduğu yaygın olarak ifade edilmektedir (Paasmore ve French, 2001). Ortaöğretim ve üniversite gençliğinin büyük bir çoğunluğunun serbest zamanlarını nasıl geçireceklerini bilemedikleri ya da pasif etkinliklerle (gazete, kitap, dergi okuyarak, sinema ve tiyatroya giderek, radyo dinleyerek, televizyon izleyerek, kahvehaneye giderek, spor müsabakalarını izleyerek, arkadaşlarıyla amaçsızca dolaşarak ya da sohbet ederek) geçirmektedirler. Ciddi yayınları izleyen, konferansa giden, çeşitli kulüp ya da organizasyonlarda yer alan, resim yapan, müzik aleti çalan, spor yapan, tiyatro ve sanatın diğer dallarıyla aktif olarak ilgilenen üniversite öğrencilerinin azınlıkta olduğunu yapılan araştırmalar ortaya koymuştur (Gökmen ve diğ., 1985, Mansuroğlu, 2002; Önder, 2003; Kiper, 2009). Ancak; yeterli alt yapı ve donanım olması ve yeterli liderliğin gösterilmesi durumunda bireylerin etkinliklere aktif olarak katılmaya istekli olacakları söylenebilir (Demir,

2003).

Bireylerin üniversite öğrenimi dönemlerinde elde edecekleri "rekreatif etkinliklere katılma alışkanlıkları" eğer bireyde yaşam doyumuna olumlu katma değer yaratmışsa, yaşamlarının ileriki dönemlerinde de devamlılık gösterebilecektir. Huang ve Carleton (2003), Tayvanda'ki üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada rekreatif etkinliklere katılmanın, öğrencilerin yaşam tatminlerini arttırdıklarını belirtmişlerdir.

Bu çalışmanın amacı; 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde Akdeniz Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini, rekreatif etkinliklere katılma katılmama nedenleri ve cinsiyetin bu nedenler üzerine etkisini tespit etmeye yöneliktir.

YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Akdeniz Üniversitesi merkez yerleşkede bulunan 10 fakültede, üç yüksekokulda, üç meslek yüksekokulunda ve konservatuarda 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören toplam 25.355 öğrenci kapsamaktadır.

Örneklem tabakalı örneklem yöntemi ile oluşturulmuştur. Her fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu ve konservatuar'dan % 6'lık örneklem seçilmiştir. Buna göre; çalışmanın örneklem grubunu bu üniversitede öğrenim gören 695 erkek ($\bar{x}_{\text{yaş}} = 20.61 \pm 1.89$) ve 443 kadın ($\bar{x}_{\text{yaş}} = 20.56 \pm 1.92$) toplam 1138 ($\bar{x}_{\text{yaş}} = 20.59 \pm 1.9$) katılımcı oluşturmuştur.

Araştırma durum tespitine yönelik olup; kapsam ve yöntemin belirlenmesi, konuya ilişkin ilgili literatür'ün taranması, anket sorularının oluşturulması, anketin uygulanması ve verilerin değerlendirilmesi şeklinde yürütülmüştür.

Öğrencilerin kişisel özellikleri ile rekreatif etkinliklere katılma ve katılmama nedenlerinin öğrenmek amacıyla kişisel özelliklerin dışındaki sorularda birden fazla seçeneğin işaretlenebileceği 15 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Araştırmada yerinde anket yöntemi kullanılmıştır. "Öğrencilerin serbest zamanlarını yerleşke içinde nerede geçirmeyi tercih ettikleri" ve "günlük yaşamda rekreatif etkinliklere katılma nedenlerinin" sorgulandığı sorularda önceliklere göre sıralama yapılmasında

100 puan seçenekler arasında önceliklere göre dağıtılması istenmiştir.

Verilerin değerlendirilmesi aşamasında ise, frekans (f) yüzde (%) ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyete göre iki ortalama arasındaki farkı tespit etmek amacıyla parametrik koşullar (normal dağılım ve homojenlik) yerine gelmediği için Non-Parametrik testlerden Mann-Whitney U testi ve ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Pearson Chi-Square testleri uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma verilerine uygulanan frekans analizleri sonuçları ele alınmıştır.

Üniversite öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik yapılan tanımlayıcı istatistik sonuçlarına göre (Tablo 1) öğrencilerin %47.5'inin "Akdeniz Bölgesinden geldiği, %78'inin birinci ve ikinci

sınıfta okuduğu, %85.1'inin normal öğretimde eğitim gördüğü, %61.1'inin erkek olduğu, %76.7'sinin en uzun süre "Büyükşehir/Şehir"de yaşadıkları, %66.4'ünün "Lisans" eğitimi aldığı, %40.6'sının 350 TL. ve altı gelire sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin %84.9'unun gelir kaynaklarının ailelerinden geldiği ve çalışan öğrenci sayısının (%17.4) az olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin üniversite kampusa neyle ulaştıkları sorusuna bakıldığında (Tablo 3); %47.7'sinin yürüyerek ve %2.9'unun bisikletle geldiği görülmektedir.

Tablo 4'de öğrencilerin nerede kaldıkları görülmektedir. Buna göre, öğrencilerin; %39.2'sinin kiralık evde, %30.1'inin aile yanında kaldığı ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin serbest zamanlarını geçirdikleri yerlerin önceliklere göre 100 üzerinden sıralamasını yaptıkları sonuçlar incelendiğinde; %54.8 ora-

Tablo 1. Öğrencilerin geldikleri bölge, sınıf, okunulan öğretim, cinsiyet, yerleşim birimi, eğitim programı, gelirlerine göre frekans ve yüzde dağılımları

	n	%		n	%
Geldikleri Bölge			Cinsiyet		
Akdeniz Böl.	541	47.5	Kadın	443	38.9
Marmara Böl.	193	17.0	Erkek	695	61.1
Ege Böl.	191	16.8	Toplam	1138	100.0
İç Anadolu Böl.	121	10.6	Yerleşim Birimi		
Karadeniz Böl.	52	4.6	Büyükşehir/Şehir	873	76.7
Doğu Anadolu Böl.	40	3.5	İlçe/Kasaba/Köy	265	23.3
Toplam	1138	100.0	Toplam	1138	100.0
Sınıf			Eğitim Programı		
1. Sınıf	431	37.9	Lisans	756	66.4
2. Sınıf	456	40.1	Önlisans	382	33.6
3. Sınıf	168	14.8	Toplam	1138	100.0
4. Sınıf	83	7.3	Gelir		
Toplam	1138	100.0	350 TL ve altı	461	40.6
Okunulan Öğretim			351-700 TL	395	34.7
Normal Öğretim	968	85.1	701-1000 TL	149	13.1
İkinci Öğretim	170	14.9	1001 TL ve üstü	133	11.7
Toplam	1138	100.0	Toplam	1138	100.0

Tablo 2. Öğrencilerin gelir kaynaklarına göre dağılımları

Gelir Kaynağı	n	%
Ailemden geliyor	966	84.9
Kredi alıyorum	224	19.7
Çalışıyorum	198	17.4
Burs alıyorum	107	9.4

Tablo 3. Öğrencilerin yerleşkeye neyle ulaştıklarına göre dağılımları

Kampusu Ulaşım Biçimi	n	%
Yürüyerek	543	47.7
Toplu Taşıım Aracı	520	45.7
Özel araç	69	6.1
Motosiklet	50	4.4
Bisiklet	33	2.9

Tablo 4. Öğrencilerin nerede kaldıklarının dağılımları

Ulaşım	n	%
Kiralık ev	446	39.2
Aile yanı	342	30.1
Devlet yurdu	177	15.6
Özel yurt	88	7.7
Akraba yanı	65	5.7
Apart/Pansiyon/Otel	20	1.8
Toplam	1138	100.0

nında yerleşke dışında, %55.2'sinin oranında yerleşke içi açık-kapalı alanlarda vakit geçirdiklerini ifade etmişlerdir (Tablo 5).

Tablo 6'da görüldüğü gibi, öğrencilerin; yerleşke içinde serbest zamanlarını geçirdikleri yerler öncelik sıralamasına göre 100 puan üzerinden; Olbia çarşısındaki mekanlar (\bar{X} =31.06), bölüm kantinleri (\bar{X} =20.11) ve kütüphanedir (\bar{X} =11.29). \bar{X} =6.06 ile açık-kapalı spor alanlarında serbest zamanı geçirmek altıncı sırada yer almaktadır. Cinsiyete göre ortalamalar arasındaki farka bakıldığında; bölüm kantinleri, öğrenci lokali ve açık-kapalı spor alanlarında fark çıktığı görülmektedir. Bu fark kadınların bölüm kantinlerinde, erkeklerin ise öğrenci lokali ve açık-kapalı spor alanlarında serbest zamanlarını daha yoğunlukta geçirdiklerinden kaynaklanmaktadır ($p<0.05$).

Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme biçimlerine alınan yanıtlar Tablo 7'de görülmektedir. Buna göre öğrenciler; müzik dinleyerek (%69.4), sinema, tiyatro gibi sosyal aktivitelere katılarak (%52.1) ve kitap okuyarak (%49.5) serbest zamanlarını değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Cinsiyete göre serbest zamanlarını değerlendirme biçimleri incelendiğinde; kadınların serbest zamanlarını erkeklere göre daha çok müzik dinleyerek, sinema, tiyatro gibi sosyal aktivitelere katılarak, kitap okuyarak geçirdikleri, erkeklerin ise kadınlara göre daha çok sportif aktivitelere katılarak ve kağıt okey, tavla gibi oyunlarla geçirdikleri görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 8 incelendiğinde; öğrencilerin günlük yaşamda rekreatif erkinliklere katılma nedenleri öncelik sıralamasına göre 100 puan üzerinden de-

Tablo 5. Öğrencilerin serbest zamanlarını geçirdikleri yerlerin oranları

Serbest Zamanların Geçirildiği Yerler	%
Yerleşke dışı	% 54.88
Yerleşke içi Açık alanlar	% 23.34
Yerleşke içi Kapalı alanlar	% 21.78

Tablo 6. Öğrencilerin yerleşke içinde serbest zamanlarını geçirdikleri yerlerin cinsiyete göre ortalama, standart sapma ve mann-whitney u sonuçları

Yerleşkede Serbest Zamanların Geçirildiği Yerler	Erkek		Kadın		Toplam		Z
	\bar{X}	SS.	\bar{X}	SS.	\bar{X}	SS.	
Olbia çarşısındaki mekanlar	31.66	31.86	30.11	30.18	31.06	31.21	-0.506
Bölüm kantinleri	17.72	24.04	23.86	28.35	20.11	25.97	-3.692 *
Kütüphane	10.95	17.89	11.84	19.92	11.29	18.70	-0.149
Yerleşke içi yeşil alanlar	9.36	15.85	11.37	19.50	10.14	17.38	-1.159
Öğrenci lokali	7.97	17.56	5.95	16.27	7.19	17.09	-2.807 *
Açık-Kapalı spor alanları	7.38	15.70	3.99	14.67	6.06	15.39	-5.292 *
Gölet çevresi	3.67	10.69	3.98	11.96	3.79	11.20	-0.112
Şenlik alanı çevresi	3.89	12.27	3.02	9.75	3.55	11.36	-0.319

Tablo 7. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme biçimlerinin cinsiyete göre dağılımları ve chi-kare sonuçları

Serbest Zamanları Değerlendirme Biçimleri	Erkek		Kadın		Toplam		X ²
	n	%	n	%	n	%	
Müzik dinleyerek	454	65.3	333	75.2	787	69.2	12.295 *
Sinema. tiyatro gibi sosyal aktivitelerle	320	46.0	273	61.6	593	52.1	26.323 *
Kitap okuyarak	279	40.1	284	64.1	563	49.5	62.157 *
Şehir içindeki mekânlarda vakit geçirmek	285	41.0	200	45.1	485	42.6	1.896
Sportif aktivitelerle	342	49.2	104	23.5	446	39.2	75.171 *
Olbia çarşısındaki mekânlarda vakit geçirmek	227	32.7	137	30.9	364	32.0	0.375
Kâğıt oyunları. okey. tavla vs.	260	37.4	93	21.0	353	31.0	34.077 *
Kişisel gelişimimi sağlayacak kurslara katılarak	99	14.2	63	14.2	162	14.2	0.000

* p < 0.05

Tablo 8. Öğrencilerin günlük yaşamda rekreatif etkinliklere katılma nedenlerinin cinsiyete göre ortalamaları, standart sapmaları ve mann-whitney u sonuçları

Rekreatif Etkinliklere Katılma Nedenleri	Erkek		Kadın		Toplam		Z
	\bar{X}	SS	\bar{X}	SS	\bar{X}	SS	
Eğlenmek	27.84	26.77	26.71	26.58	27.40	26.69	-0.844
Arkadaşlarla birlikte olmak	17.72	21.83	20.57	24.81	18.83	23.06	-1.572
Rahatlamak	13.40	18.19	13.71	17.68	13.52	17.99	-0.845
Bir şeyler öğrenmek	7.87	15.78	7.86	15.30	7.87	15.59	-0.542
Günlük Stresi Azaltmak	7.58	13.05	8.16	12.61	7.81	12.88	-1.339
Sağlıklı olma	4.56	10.93	5.11	12.46	4.77	11.55	-0.524
Yeni beceriler kazanmak	4.36	9.98	4.05	9.78	4.24	9.90	-0.070
Yalnız kalmamak	3.87	10.80	4.03	12.66	3.93	11.55	-1.569
Oyun ve Yarışma	4.52	11.62	2.53	7.99	3.74	10.40	-3.096 *
Egzersiz yapma nedenleri	2.99	9.17	2.07	8.49	2.63	8.92	-1.762
Doğada olma deneyimi	2.12	7.24	2.05	6.66	2.09	7.02	-0.007

* p < 0.05

ğerlendirildiğinde; sırasıyla eğlenmek (\bar{X} =27.40), arkadaşlarıyla birlikte olmak (\bar{X} =18.83) ve rahatlamaktır(\bar{X} =13.52). Egzersiz yapma nedenleri (2.63) ve doğada olma(\bar{X} =2.09) deneyimi gibi gerekçelerin son sırada yer aldığı görülmektedir. Cinsiyete göre farka bakıldığında; sadece oyun ve yarışma amacıyla katılma nedeninde fark çıktığı görülmektedir ($p<0.05$).

Öğrencilerin günlük yaşamda rekreatif etkinliklere katılmama nedenleri (Tablo 9); derslerinin yoğun olması (%46.2), etkinlik saatlerinin (%30.3) ve etkinlik günlerinin uygun olmaması (%27.5) ve

etkinlik zamanlarının derslerle çakışmasıdır (%20.7). Cinsiyete göre ise; kadınlarda etkinliklere katılmama nedenleri; derslerin yoğunluğu, etkinliklerin gün ve saatlerinin uygun olmaması ve etkinliklerin zamanlarının dersleriyle çakışması erkeklere göre anlamlı fark yaratırken, erkeklerin etkinliklerin ilgilerini çekmemesi, yeterli paraya sahip olmaması, arkadaş çevresinin ilgisizliği ve fiziksel alanların yetersizliği anlamlı fark yaratmaktadır ($p<0.05$).

Tablo 10'da da görüldüğü gibi; öğrenciler; rekreatif etkinlikleri %61.2'sinin arkadaşlarından, %57.3'ünün bölüm panolarından ve % 38.3'ünün

Tablo 9. Öğrencilerin günlük yaşamda rekreatif etkinliklere katılmama nedenlerinin cinsiyete göre dağılımları ve chi-kare sonuçları

Rekreatif Etkinliklere Katılmama Nedenleri	Erkek		Kadın		Toplam		X ²
	n	%	n	%	n	%	
Derslerin yoğunluğu sebebiyle	302	43.5	224	50.6	526	46.2	5.504 *
Etkinliklerin saatleri bana uygun değil	182	26.2	163	36.8	345	30.3	14.41 *
Etkinliklerin günleri bana uygun değil	171	24.6	142	32.1	313	27.5	7.531 *
Etkinlik zamanları derslerimle çakışıyor	113	16.3	122	27.5	235	20.7	21.01 *
Etkinlikler ilgimi çekmiyor	161	23.2	74	16.7	235	20.7	6.893 *
Yeterli param yok	159	22.9	73	16.5	232	20.4	6.826 *
Arkadaş çevrem ilgisizliği	150	21.6	76	17.2	226	19.9	3.332 *
Etkinliklerin içeriğiyle ilgili yeterince bilgilenebilmiyorum	142	20.4	76	17.2	218	19.2	1.875
Çalıştığım için	93	13.4	56	12.6	149	13.1	0.130

* $p<0.05$

Tablo 10. Öğrencilerin etkinliklerden haberdar olma biçimlerine göre dağılımları

Etkinliklerden Haberdar Olma Biçimi	n	%
Arkadaşlarımdan	696	61.2
Bölüm panolarından	657	57.7
Yol üstü panolardan	436	38.3
Akd. Üniv. WEB sayfasından	425	37.3
OLBİA çarşısındaki panolardan	367	32.2
Mail grubundan	145	12.7
Medyadan	49	4.3
Üniversite radyosundan	47	4.1

yol üstü panolardan haberdar olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin yerleşke içinde veya dışında katıldıkları dış mekan etkinliklerin dağılımına bakıldığında (Tablo 11); %31.4 ile yüzme, %28.9 ile futbol oynama, %25.5 ile piknik yapma ve % 24.5 ile tarihi ve doğal alanları gezme ilk sırada yer almaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, Akdeniz Üniversitesinde okuyan öğrencilerinin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini, rekreatif etkinliklere katılma ve katılmama nedenlerini tespit etmeye yönelik olup, öncelikle öğrencilerin demografik özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre çalışmaya katılan öğrencilerin; çoğunun Akdeniz Bölgesinden geldiği, birinci ve ikinci sınıfta okuduğu, normal öğretimde eğitim gördüğü, erkek oldu-

ğu, en uzun süre "Büyükşehir/Şehir"de yaşadıkları, lisans eğitimi aldığı, 350 TL. ve altı gelire sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun gelir kaynağı olarak ailelerine bağımlı olması (%75.3 ünün 700 TL ve altı) rekreatif etkinliklere katılmasını olumsuz etkilemektedir. Gelir düzeyi ve kaynağı rekreasyon etkinliklerine katılımda öğrencilerin okul ve derslerden kaynaklı kısıtlama nedenlerinden sonraki en önemli etkidir. Bu durum birçok çalışmada da benzer çıkmıştır. Süzer (1997)'in yaptığı çalışmada; öğrencilerin serbest zaman faaliyetlerine katılmalarında ellerine geçen para miktarının önemli etkisi olduğunu ve öğrencilerin ellerine geçen para miktarı arttıkça serbest zaman faaliyetleri için harcadıkları para miktarının da arttığını ortaya koymuştur. Yine aynı şekilde Müderisoğlu ve Uzun (2004)'un yaptığı çalışmada da gelirin rekreasyonel tercihlerde en etkili faktör-

Tablo 11. Öğrencilerin yerleşke içinde/dışında katıldıkları dış mekan etkinliklerinin dağılımları

Etkinlikler	n	%	Etkinlikler	n	%
Yüzme	357	31.4	Dağcılık yapmak	61	5.4
Futbol oynamak	329	28.9	Avlanmak	58	5.1
Piknik Yapmak	290	25.5	Rafting yapmak	56	4.9
Tarihi ve Doğal alanları gezmek	279	24.5	Kuş gözlemi yapmak	54	4.7
Fotoğraf çekmek	254	22.3	Hentbol oynamak	51	4.5
Bisiklete binmek	224	19.7	Kayak yapmak	51	4.5
Basketbol oynamak	167	14.7	Yelken/sörf yapmak	45	4.0
Voleybol oynamak	147	12.9	Su kayağı / Kano yapmak	41	3.6
Balık tutmak	131	11.5	Kort tenisi oynamak	39	3.4
Masatenisi oynamak	131	11.5	Kaya Tırmanışı	36	3.2
Kamp yapmak	128	11.2	Badminton oynamak	25	2.2
Koşmak / Jogging yapmak	121	10.6	Yamaç paraşütü yapmak	24	2.1
Ata binmek	100	8.8	Golf oynamak	23	2.0
Doğada Trekking yapmak	68	6.0			

lerden biri olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlara göre rekreasyon etkinliklerine katılım ile gelir arasında bir ilişkinin olduğundan söz edilebilir. Gelir düzeyleri farklı öğrencilerin sosyal bir uçuruma ve çatışmaya neden olmadan düzenlenecek rekreatif etkinliklerde hesaba katılması özellikle alt gelir düzeyindeki öğrencilerin teşvik edilmesi, gerektiğinde ücretsiz etkinlikler sağlanması onların gelişimi açısından önemlidir.

Yerleşkeye ulaşım konusunda öğrencilerin çoğunlukla yürüyerek ve toplu taşıma aracı ile geldiği, bunun en önemli sebebi; yerleşke yakın çevrelerde kiralık evde, aile yanında veya yerleşke içindeki devlet yurdunda kalmalarıdır. Antalya ilinin hem iklim koşulları hem yol durumu nedeniyle bisiklet kullanımına çok elverişli olmasına rağmen ve öğrenciler yerleşke girişinde çok az parayla bisiklet kiralama imkanına sahipken, çok az sayıda öğrenci bisikletle okula geldiklerini ifade etmeleri bisiklet kullanma kültürünün yeterince gelişmediğinin göstergesidir. Bisiklet kullanımı aynı zamanda hem ulaşım hem de rekreatif değer taşıması rekreasyonel yaşamın zenginleşmesi yanında şehir içi trafik yükünü azaltabileceği için hem yerel yönetimlerce hem de üniversite yönetimince desteklenmelidir.

Öğrenciler serbest zamanlarını ağırlıklı olarak yerleşke dışında geçirmektedirler. Bunun en önemli gerekçeleri; yerleşke içinde yapılan etkinliklere öğrencilerin dersle ilgili, etkinlik zamanları ve günleriyle ilgili engelleyicilerin varlığıdır. Bunun yanında; yerleşke içinde yeterli etkinliğin olmaması, aktivitelerin yeterince ilgi çekmemesi veya öğrencilerin bu aktivitelerden haberdar olamaması da öğrencinin yerleşke dışına yönelme gerekçesi olabilir. Öğrenciler yerleşke içi açık ve kapalı alanları birbirine yakın oranlarda kullanmaktadırlar. Mansuroğlu (2002)'nin Akdeniz Üniversitesinde okuyan öğrencilerin serbest zaman özellikleri ve dış mekan rekreasyon eğilimlerinin belirlenmesi konusunda yaptığı çalışmada da Antalya gibi açık gün sayısının fazla olduğu (yılda 167.2 gün) bir kentte, serbest zamanlarını dış mekânlarda geçiren öğrencilerin ancak %27.7 oranında olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuç; geçen zaman içersinde öğrencilerin dış mekân kullanımlarında bir artışın

olmadığını göstermektedir. Akdeniz Üniversitesi merkezi yerleşkede 2002 yılından bu yana çok sayıda altyapı ve üst yapı yatırımları yapılmış olmasına rağmen öğrencilerin yerleşke içi dış mekan aktiviteleri yeterince tercih etmemesi büyük ölçüde serbest zaman algısının ve yaşam alışkanlıklarının değişmediğini düşündürmektedir. Serbest zamanı etkinliklerle değerlendirmek bir yaşam biçimidir. Bu nedenle, ilköğretim düzeyinden başlayarak tüm eğitim süreçlerinde serbest zaman bilincinin verilmesi ve serbest zaman etkinliklerine katılma alışkanlığın kazandırılması son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Yerleşke içersinde öğrencilerin serbest zamanlarını nerelerde geçirdiklerini öncelik sıralamasına göre değerlendirdiğimizde; çoğunlukla yerleşke içinde bulunan yeme, içme, alışveriş gibi ihtiyaçların karşılayabildikleri Olbia çarşısında ve bölüm kantinlerinde, yerleşke içi yeşil alanlarda ve açık-kapalı spor alanlarında geçirdikleri görülmektedir. Bu durum sadece Akdeniz Üniversitesine özgü değildir. Süzer (1997)'in yaptığı çalışmayla paralellik göstermektedir, çünkü öğrenciler serbest zamanlarında aktif katılımın söz konusu olabileceği açık-kapalı spor alanlarından çok pasif katılımın söz konusu olduğu mekânlarda vakit geçirmektedirler. Yine aynı sonuçlar Kır (2007)'in yaptığı çalışmada da ortaya çıkmıştır. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarını genellikle pasif/edilgen etkinlikler içersinde geçirdikleri saptanmıştır. Öğrencilerin daha edilgen ve pasif etkinlikleri tercih ediyor olmasının birçok sebebi olabilir. Bunların başında aktif katılımlı bir yaşam tanımlanmaması, aile ve çevresinde iyi örneklerin olmaması, üniversitedeki ders yüklerinin ağır olması bireylere yeterince serbest zaman bırakmaması, yetersiz kurumsal ve kişisel liderlik, yetersiz aktivite alanları sayılabilir. Akdeniz Üniversite öğrencilerinin Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığına bağlı toplulukların etkinliklerine katılımlarının az olması ve bu toplulukların bilinirliğinin ve üye sayılarının az olması da bu sonucu desteklemektedir (Ardahan, 2010). Kadınlar erkeklere göre bölüm kantinlerinde, erkeklerin ise kadınlara göre öğrenci lokali ve açık-kapalı spor alanlarında serbest zamanlarını daha yoğun-

lukta geçirdikleri görülmektedir ($p < 0.05$). Pasif katılımın her iki cinsiyette de daha ağırlıkta olmasına rağmen kadınlarda daha da yoğun olduğu görülmektedir. Bu durum; Bulgu ve diğ. (2007)'nin çalışmasında bahsettiği gibi; ataerkil sistemin kadına yüklediği sorumlulukların serbest zaman aktivitelerine aktif katılımına getirdiği sınırlamalardan kaynaklanabilir.

Öğrencilerin serbest zamanlarını; müzik dinleyerek, sinema, tiyatro gibi sosyal aktivitelere katılarak, kitap okuyarak, şehir içindeki mekânlarda vakit geçirerek ve sportif aktivitelere bulunarak geçirdikleri tespit edilmiştir. Kiper (2009), Süzer (1997) ve Önder (2003)'in yaptıkları farklı çalışmalarda, öğrencilerin belirli ölçüde de olsa serbest zamana sahip oldukları, ancak serbest zamanlarını değerlendirme konusunda yetersiz oldukları, genellikle pasif katılımın tercih edildiği tespit edilmiştir. Akdeniz Üniversitesi yerleşkesinin sportif aktiviteler için son derece uygun konum, tesis ve donanıma sahip olmasına rağmen, öğrencilerin öncelik sırasında beşinci olarak sportif etkinlikleri tercih ettiği görülmektedir. Cinsiyete göre serbest zamanlarını değerlendirme biçimlerinin farklılaşp-farklılaşmadığına bakıldığında; kadınların serbest zamanlarını erkeklere göre daha çok müzik dinleyerek, sinema, tiyatro gibi sosyal aktivitelere katılarak, kitap okuyarak geçirdikleri, erkeklerin ise kadınlara göre daha fazla sportif aktivitelere katılarak ve kağıt okey, tavla gibi oyunlarla geçirdikleri sonucu çıkmıştır ($p < 0.05$). Bu sonuç Özdilek ve diğ. (2007)'nin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında okuyan öğrencileri serbest zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve Süzer (1997)'in üniversite öğrencilerinin serbest zaman değerlendirme alışkanlıkları üzerine yaptıkları çalışma ile paralellik göstermektedir. Bu çalışmada da erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha fazla sportif aktivitelere katıldıkları sonucu bulunmuştur. Kadınların da sportif aktivitelere katılımlarını artıracak etkinlikler üniversiteler bünyesinde ele alınıp hayata geçirilmelidir. Bunun için üniversitelerin Sağlık Kültür ve Spor (SKS) Daire Başkanlıklarının kurumsal liderlikleriyle önce kadınların tercihleri öğrenilmeli ve buna uygun etkinlik tasarımı yapılmalıdır.

Rekreatif etkinliklere katılma nedenleri sırasıyla; eğlenmek, arkadaşlarıyla birlikte olmak, rahatlamak ve yeni şeyler öğrenmektir. Bu sonuca göre; öğrencilerin rekreatif etkinliklerde arkadaşlarıyla bir arada olabilecekleri, eğlenebilecekleri ve rahatlayabilecekleri etkinliklere katıldıkları söylenebilir. Tekin ve diğ. (2007)'nin yaptığı çalışmada öğrencilerin bu tarz etkinliklere katılma nedenleri olarak güzel bir ortam oluşturduğu ve rahatlatıldığı için tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu konuda üzerine büyük görevler düşen ve üniversite gençliğinin ders dışı zamanını geçirmesinde büyük sorumluluk sahibi olan SKS Daire Başkanlığı dönem dönem anketler ve karşılıklı görüşmeler düzenleyerek öğrencilerin rekreatif etkinliklere katılım nedenlerini tespit edip, ona yönelik hizmet sunmalıdır. Ağaoğlu ve Eker (2006)'in üniversitelerin SKS Dairelerinin işlevsel yönden incelenmesi konusundaki çalışmasında; bu yapı içerisinde rekreasyon merkezlerinin kurulması gerekliliğinden bahsetmektedir. Böyle bir merkezin kurulması ile yukarıda önerilen serbest zamanların tespit ve ona yönelik hizmet sunma çalışmaları daha organize ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebileceği söylenebilir. Her iki cinsiyet için oyun ve yarışma amacıyla katılma nedeni dışında başka hiçbir nedende fark çıkmamıştır ($p > 0.05$). Kadın ve erkekler; kendilerine özgü nedenlerle ve fırsatlar yaratarak rekreatif etkinliklere katılmaktadır. Eğlenmek, arkadaşlarıyla birlikte olmak, rahatlamak ve yeni şeyler öğrenmek cinsiyete göre farklılık yaratmayabilecek nedenler olduğu için rekreatif etkinliklere katılma nedenleri açısından farkın çıkmaması doğaldır.

Öğrenciler rekreatif etkinliklerinden; arkadaşlarından, bölüm panolarından ve yol üstü panolardan haberdar olmaktadır. Buna göre; etkinliklerden haberdar olmada en etkili arcın kişiler arası iletişim kanalı olduğu söylenebilir. Üniversite içinde etkinlik tasarlayanların ve uygulayanların bu veriyi ciddiyetle ele alması ve etkinlik türüne göre hangi iletişim kanalı kullanılacağını doğru belirlemesi gerektiği açıktır.

Öğrencilerin günlük rekreatif etkinliklere; derslerinin yoğunluğu, etkinlik saatlerinin uygun olması, etkinlik günlerinin uygun olmaması ve etkinlik zamanlarının derslerle çakışması katıl(a)madıkla-

rını belirtmişlerdir. Özdilek ve diğ. (2007) tarafından Dumlupınar ile Sakarya üniversiteleri öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerine katılım nedenleri üzerine yapılan çalışmada öğrencilerin özellikle ekonomik yetersizlikler başta olmak üzere bu faaliyetlere katılabilecekleri tesislerin, programların ve rehberlik yapacak uzman insanların kısıtlı olması gibi sebepler sonucunda bunu gerçekleştiremediklerini belirtmişlerdir. Bu sonucun Akdeniz Üniversitesi ile birebir örtüşmediği; Akdeniz Üniversitesinde öğrencilerin rekreatif etkinliklere katılmama nedenleri arasında aşırı ders yoğunluğu, etkinlik gün ve saatlerinin uymaması gibi nedenler olduğu görülmektedir. Bu sebeple fakülte ve yüksekokullarda öğrencilerin serbest zamanlarının kalacağı ders programları hazırlanabilir. Örneğin tüm birimlerde haftanın belirli bir günü öğleden sonrasına yerleşke içerisinde etkinlik koymak ve öğrenciyi yerleşkede tutmak için ders konulmaya bilir. Demirel ve Harmandar (2009) tarafından yapılan bir başka çalışmada; serbest zaman etkinliklerine katılımdaki en büyük engelin sosyal ortam ve bilgi eksikliği olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç ise bu çalışmada %19.2'lik bir ortalamaya sahip olan etkinlik içeriğiyle ilgili yeterince bilgileneemediği nedeniyle paralellik göstermektedir. Bu nedenle üniversitelerde öğrencilerin bilgilendirilmelerine yönelik daha fazla olanaklar yer almalı ve bilgilendirmede doğru iletişim kanalları kullanılmalıdır. Cinsiyete göre rekreatif etkinliklere katılmama nedenleri arasında; kadınlarda derslerin yoğunluğu, etkinliklerin gün ve saatlerinin uygun olmaması ve etkinliklerin zamanlarının dersleriyle çakışması erkeklerde ise etkinliklerin ilgilerini çekmemesi, yeterli maddiyata sahip olmaması ve arkadaş çevresinin ilgisizliği anlamlı fark yaratmaktadır ($p<0.05$). Kadınların öğrencilik rolünü erkeklere oranla daha fazla benimsemiş olmaları ve okula karşı daha fazla sorumluluk üstlenmeleri rekreatif etkinliklere katıl(ma)mama nedenlerinde derslerle ilgili önceliklerin olmasına neden olabilmektedir.

Öğrencilerin yerleşke içinde veya dışında katıldıkları dış mekan etkinlikleri; yüzme, futbol oynama, piknik yapma, tarihi ve doğal alanları gezmedir. Bu sonuç, Balcı ve diğ. (2003) yaptığı çalışma ile paralellik göstermektedir. Çalışmada Ankara'daki üniversite öğrencilerinin ilk tercihleri dikkate alındığında öğrencilerin ağırlıklı olarak aktif

katılabildikleri etkinliklerin öncelikli tercih edildikleri saptanmıştır. Yine Balcı ve İlhan (2006) tarafından yapılan bir başka çalışmada öğrencilerin birinci sırada futbol oynamayı tercih ettiği sonucu, bu çalışmada elde edilen ikinci sırada tercih edilen futbol oynamayı tercih etme sonucu ile örtüşmektedir. Akdeniz Üniversitesi öğrencilerin serbest zaman etkinliklerinden en çok yüzmeyi tercih etme nedenleri; Antalya'nın sahil kenti olması, üniversite yerleşkesi içerisinde yarı olimpik yaz kış aktif olarak açık olan yüzme havuzunun varlığı, yerleşkenin denize yakınlığı ve plajların çokluğundan kaynaklandığı söylenebilir. Antalya'nın sahip olduğu coğrafik avantajlar, üniversite, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve bireysel girişimler için daha fazla rekreatif etkinlik düzenleme fırsatı olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir.

Sonuç olarak; Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarını daha çok yerleşke dışında geçirdikleri, yerleşke içindeki serbest zaman etkinliklerini ise genelde pasif katılımın söz konusu olduğu; ağırlıklı olarak yeme, içme, alışveriş gibi ihtiyaçların karşılandığı Olbia çarşısında ve bölüm kantinleri gibi mekânlarda, kadınların erkeklere göre daha çok bölüm kantinlerinde erkeklerin ise kadınlara göre daha çok açık-kapalı spor alanlarında vakit geçirdikleri tespit edilmiştir. Serbest zamanlarında daha çok müzik dinlemeleri, sinema ve tiyatro gibi sosyal aktivitelerde bulunmaları, kitap okumaları ve şehir içindeki mekânlarda vakit geçirmeleri öğrencilerin pasif katılım ağırlıklı bir tablo çizdiği, sportif etkinlikler gibi aktif katılımın söz konusu olduğu etkinliklerin ilk sıralarda yer almadığını göstermektedir. Kadınlar erkeklere oranla daha çok müzik dinleyerek, sinema, tiyatroya giderek, kitap okuyarak, erkekler kadınlara oranla daha çok sportif aktivitelere katılarak serbest zamanlarını geçirmektedirler. Aktif ve pasif katılımın söz konusu olduğu tüm etkinliklere katılım gerekçeleri olarak kadın ve erkeklerde, eğlenmek, arkadaşlarıyla birlikte olmak ve rahatlamak gibi nedenler ilk sıralarda sıralanmasına karşın sağlıklı olmak ve egzersiz yapmak gibi nedenler en son sırada yer almaktadır. Etkinliklere katılmama nedenleri olarak; kadınlarda ders yoğunluğu, etkinlik gün ve saatlerin uymaması, etkinlik saatlerinin dersleriyle

çakışması, erkeklerde etkinliklerin ilgi çekici olmadığı ve maddi yetersizlikler ve arkadaş çevresinin ilgisizliği sıralanmıştır.

Geleceğimiz olan gençlerin serbest zamanlarını verimli şekilde nasıl değerlendireceklerini öğrenecekleri kurumlar olan üniversitelere çok büyük görevler düşmektedir. Gençleri sadece mesleğe değil aynı zamanda topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmek için önemli görev üstlenen üniversiteler; serbest zaman etkinliklerine yönelik aktif liderlik ortaya koymalı, yerleşkede rekreatif etkinlik düzenlenebilecek açık ve kapalı mekanlar yapılmalı, bunların hepsini etkin bir şekilde yönetecek yönetsel bakış ve uygulamalar geliştirilmelidir.

Neredeyse her üniversite bahar şenlikleri adı altında birçok rekreatif içerikli etkinlik düzenlemektedir. Genel olarak bireylerin pasif katılımı tercih ettiği bu şenlikler aktif katılımı gerçekleştirecek şekilde tasarlanmalıdır. Bunun için; bireysel aktivitelerle şenliklere katılım, SKS'ye bağlı öğrenci toplulukların şenlikte aktivite üreterek katılmaları özendirilebilir.

Bu çalışma; Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, rekre-

atif etkinliklere katılma ve katıl(ma)mama nedenlerinin belirlenmesine yönelik durum tespit araştırmasıdır. İleride yapılacak çalışmalarda yerleşke rekreasyonun, rekreatif etkinlik ve programlarının çeşitliliğinin, rekreatif etkinliklere katılımında cinsiyetin yarattığı farklılığın araştırılması, üniversite öğrencilerinin serbest zamanlarını daha verimli ve aktif kullanmalarını sağlamak açısından önemlidir.

Üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılımında hangi etmenleri önemli gördüklerinin ortaya konulması, onların bu etkinliklere katılımlarını kısıtlayan etmenlerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması yolunda ele alınabilecek çabalara yol gösterecektir.

Yazışma Adresi (Corresponding Address):

Dr. Tennur Yerlisu LAPA
Akdeniz Üniversitesi BESYO
Dumlupınar Bulvarı 07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE
E-posta: tennur@akdeniz.edu.tr

KAYNAKLAR

- Ağaoğlu YS, Eker H.** (2006). Türkiye'deki üniversitelerin sağlık, kültür ve spor dairelerinin işlevsel yönden incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (4), 131-134.
- Alston MA.** (2001). Using recreation to prevent violence and drug abuse, *Parks and Recreation*, 36 (3), 80-85.
- Altergoot K, McCreedy, CC.** (1993). Gender and family status across the life: constraints of five types of leisure. *Losiret Societe/Society and Leisure*, 16(1), 151-180.
- Ardahan F.** (2010). Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Sağlık Spor Kültür Dairesi Başkanlığı Bünyesindeki Öğrenci Toplulukları ve Kantin Hakkındaki Düşünceleri. Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Rekreasyon Bölümü. Araştırma Raporu.
- Axelsen M.** (2009). The power of leisure: i was an anoexic; i'm now a healthy triathlete. *Lesiure Sciences*, 31, 330-346.
- Balcı V, Demirtaş M, Gürbüz P, İlhan A, Ersöz, V.** (2002). Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması. *7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi: Antalya*.
- Balcı V, Demirtaş M, Gürbüz P, İlhan A, Ersöz V.** (2003). Ankara'daki üniversite öğrencilerinin boş zaman etkinliklerine katılımlarının araştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, 158. 10 Mart 2010, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/158balci.htm.doc>
- Balcı V, İlhan A.** (2006). Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılım düzeylerinin belirlenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, IV (1), 11-18.
- Bulğu N, Koca Arıtan C, Aşçı HF.** (2007). Gündelik yaşam, kadın ve fiziksel aktivite. *Spor Bilimleri Dergisi*, 18(4), 17-181.
- Demir C.** (2003). Demografik Özellikler İle Sağlanan İmkanların Sportif Faaliyet Tercihleri Üzerine Etkileri. Üniversite Gençliğine Yönelik Bir Uygulama, 1. Gençlik, Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu, Ankara: Türk Hava Kurumu Basım Evi İşletmeciliği.
- Demir C, Demir N.** (2006), Bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama, *Ege Academic Review* 6 (1), 36-51.

12. **Demirel M, Harmandar D.** (2009). Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılımlarında engel oluşturabilecek faktörlerin belirlenmesi. *Uluslararası İnsan Kaynakları Dergisi*, 6 (1), 838-846, 22 Mart 2010, <http://www.insanbilimleri.com/>
13. **Doster JA, Mielke RK, Riley CA, Toledo JR, Goven AJ, Moorefield, R.** (2006). Play and health among a group of adult business executives, *Social Behavior and Personality*, 34(9), 1071 - 1080.
14. **Gökmen H, Açıklık A, Koyuncu N, Sadar, Z.** (1985). *Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri ve Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri*, Ankara: M.E.G.S.B. Yayınları.
15. **Huang CY, Carleton B.** (2003). The relationships among leisure participation, leisure satisfaction, and life satisfaction of college students in Taiwan. *Journal of Exercise Science and Fitness*, 1(2),129-132.
16. **Karaküçük S.** (1995). *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma*. Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu.
17. **Kelly JR.** (1990). *Leisure*. New Jersey: Prentice-Hall, Englewood, Cliffs
18. **Kır İ.** (2007). Yüksek öğretim gençliğinin boş zaman etkinlikleri: KSÜ örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, Sayı (2), 307-328.
19. **Kiper T.** (2009). Namık Kemal Üniversitesi ziraat fakültesi (Tekirdağ) öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 6 (2), 191-201.
20. **Mansuroğlu S.** (2002). Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman özellikleri ve dış mekan rekreasyon eğilimlerinin belirlenmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 15 (2), 52-62.
21. **Moccia FD.** (2000). Planning Time: An Emergent European Practice. *European Planning Studies*, 8 (3), 367-376.
22. **Mull RF, Bayless KG, Ross CM, Jamieson LM.** (1997). *Recreational Sport Management*. Third Edition, USA: Human Kinetics.
23. **Müderrişoğlu H, Uzun S.** (2004). Abant İzzet Baysal Üniversitesi orman fakültesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilimleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 2, 108-121.
24. **Önder S.** (2003). Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. Selçuk Üniversitesi. Ziraat Fakültesi Dergisi, 17 (32), 31-38.
25. **Özdilek Ç, Demirel M, Harmandar D.** (2007). Dumlupınar ve Sakarya Üniversitelerinde öğrenim gören beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin boş zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve düzeylerinin karşılaştırılması. *Uluslararası İnsan Kaynakları Dergisi*, Cilt 4 (2), 1-13. 22 Mart 2010, <http://www.insanbilimleri.com/>
26. **Passmore A, French D.** (2001). Development and administration of a measure to assess adolescents' participation. *Adolescence*, 36(141), 67-75.
27. **Ragheb MG, Tate RL.** (1993). A behavioral model of leisure participation based on leisure attitude, motivation and satisfaction. *Leisure Studies*, 12, 61-70.
28. **Süzer M.** (1997). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri (Pamukkale Üniversitesi Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
29. **Tekin M, Yıldız M, Akyüz M, Uğur OA.** (2007). Karaman yüksek öğrenim kredi ve yurtlar kurumunda kalan üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılım ve beklentilerinin incelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 121-135.
30. **Tinsley HEA, Eldredge BD.** (1995). Psychological benefits of leisure participation: a taxonomy of leisure activities based on their need-gratifying properties. *Journal of Counseling Psychology*, 42 (2), 123-132.
31. **Torkildsen G.** (2005). *Recreation and Leisure Management*. 5th Ed. London and New York: Routledge, Taylor and Francis Group.